

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 855/2013

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016 privind parcursurile de actualizare a competențelor **Noi oportunități pentru adulți** precizează: ”Locurile de muncă vacante impun un nivel tot mai ridicat și o gamă tot mai largă de competențe. În viitor, vor exista mai puține locuri de muncă de natură elementară. Chiar și locurile de muncă necesitând, în mod tradițional, doar un nivel redus de calificare sau niciun fel de calificare, devin din ce în ce mai exigente. Marea majoritate a locurilor de muncă vor necesita un anumit nivel de competențe digitale, iar un număr tot mai mare de locuri de muncă elementare necesită anumite competențe esențiale sau generice (precum comunicare, soluționarea problemelor, muncă în echipă și inteligență emoțională)”.

De asemenea, Recomandarea evidențiază faptul că, la nivelul Uniunii Europene, în 2015 existau 64 de milioane de persoane, adică peste un sfert din populația Uniunii cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani, care părăsiseră educația și formarea profesională inițiale cu cel mult o calificare corespunzătoare învățământului secundar inferior. Deși nu există mijloace de a măsura nivelul competențelor de bază ale respectivelor persoane, Ancheta Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind competențele adulților (PIAAC), care a testat nivelurile de alfabetizare, de competențe numerice și de soluționare a problemelor în medii puternic tehnologizate, indică faptul că ponderi similare de adulți în vârstă de 16-65 de ani au înregistrat rezultate la cel mai scăzut nivel de stăpânire a competențelor în 20 de state membre.

Persoanele slab calificate cu deficiențe fundamentale ale competențelor de bază reprezintă o proporție foarte ridicată a șomerilor (în special a șomerilor de lungă durată) și a altor grupuri vulnerabile, de exemplu lucrătorii în vârstă, persoanele inactive din punct de vedere economic și resortisanții țărilor terțe. Aceste deficiențe îngreunează accesul sau reintegrarea acestora pe piața muncii.

Participarea la învățarea pe tot parcursul vieții a adulților slab calificați rămâne de patru ori mai mică decât cea a persoanelor absolvente de învățământ terțiar. Accesul la oportunități de învățare pe tot parcursul vieții rămâne inegal între grupurile socio-economice și unele grupuri din populația în vârstă de muncă. Încurajarea participării largi și favorabile incluziunii este, prin urmare, un factor-cheie pentru succesul măsurilor de dobândire și actualizare a competențelor.

Potrivit art. VI din Ordonanța de Urgență nr. 96/2018 privind prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 963 din 14 noiembrie 2018, prin modificarea Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, au fost legiferate următoarele aspecte:

- **a fost introdus nivelul 1 de calificare** iar durata contractului de ucenicie se stabilește în funcție de nivelul de calificare pentru care urmează să se pregătească ucenicul, fără a putea fi mai mică de:

- a) 6 luni în cazul în care ucenia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 1;
- b) 12 luni, în cazul în care ucenia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 2;
- c) 24 de luni, în cazul în care ucenia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 3;
- d) 36 de luni, în cazul în care ucenia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 4;

- **accesul persoanelor la programele de formare profesională se face pe nivelurile de calificare stabilite conform Ordinului ministrului educației naționale și al ministrului muncii și justiției sociale nr. 5.039/2.126/2018** privind aprobarea corespondenței dintre nivelurile Cadrului național al calificărilor, actele de studii/calificare ce se eliberează, tipul de programe de educație și formare profesională din România prin care pot fi dobândite nivelurile de calificare, nivelurile de referință ale Cadrului european al calificărilor, precum și condițiile de acces corespunzătoare fiecărui nivel de calificare;

- **a fost restricționat accesul la finanțarea din fonduri europene structurale și de investiții și fonduri publice naționale aprobate în bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru angajatorii care:**

- a) anterior încheierii contractelor de ucenicie, au avut cu persoana în cauză încheiate alte contracte de ucenicie pentru aceeași calificare;
- b) organizează programe de ucenicie în același domeniu de activitate în care ucenicul deține deja o calificare ce cuprinde competențele propuse a fi dobândite prin noul program de ucenicie;
- c) în ultimul an au fost în raporturi de muncă cu persoana care urmează să încheie contract de ucenicie, cu excepția situației în care pentru persoana respectivă a fost încheiat contract individual de muncă pe perioada vacanțelor, în condițiile Legii nr. 72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților, cu modificările ulterioare;
- d) se află în situația de insolvență, în procedură de executare silită, reorganizare judiciară, faliment, dizolvare, lichidare ori administrare specială, care au activitățile suspendate sau restricții asupra acestora.”

La elaborarea proiectului de act normativ s-au avut în vedere următoarele aspecte:

a) Aspecte referitoare la dreptul de acces la formare profesională de tip ucenicie la locul de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă

Potrivit legislației în vigoare orice persoană are dreptul la o asistență rapidă și adaptată pentru îmbunătățirea perspectivelor de încadrare în muncă sau de desfășurare a unor activități independente. Aceasta include dreptul de a beneficia de sprijin pentru căutarea unui loc de muncă precum și acces la formare profesională potrivit OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, fără discriminări pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă. Potrivit art. 14 (2) din OG 129/2000: ”Programele de formare profesională se organizează de furnizorii de formare profesională și pentru: a) competențe profesionale comune mai multor ocupații b) competențe-cheie; c) competențe transversale.” De asemenea, tinerii cu vârsta între 16 și 24 de ani trebuie să beneficieze, după caz, de continuarea studiilor, ucenicie, stagiu sau o ofertă de muncă de bună calitate în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la terminarea studiilor, conform Recomandării Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret. Toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă au dreptul, potrivit Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru

șomaj și stimularea ocupării forței de muncă cu modificările și completările ulterioare, la sprijin personalizat, continuu și consistent, inclusiv acces la formare profesională adaptată atât la nevoile persoanei cât și la nevoile pieței muncii.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin structurile teritoriale a identificat un număr foarte mare de persoane care se înregistrează la serviciile publice de ocupare în calitate de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă care nu au finalizat învățământul gimnazial, respectiv 8 clase.

Potrivit evidențelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă au fost identificați adulți care au absolvit doar învățământul primar (care cuprinde clasele I – IV) sau parțial învățământul secundar – clasa a V, a VI, a VII sau clasa a VIII dar fără a obține Diploma de absolvire a învățământului gimnazial prevăzută la art.2 alin. (1) lit. (b) din HG nr. 461/2017 privind aprobarea conținutului și formatului actelor de studii care vor fi eliberate absolvenților și personalului didactic din sistemul național de învățământ preuniversitar.

Potrivit Buletinului statistic în domeniul muncii și protecției sociale în trimestrul III 2018 structura șomajului după nivelul de instruire, **șomerii fără studii și cei cu nivel de instruire primar au o pondere însemnată în totalul șomerilor înregistrați în evidențele ANOFM (32,3%).**

Prin Ordonanța de Urgență nr. 96/2018 a fost introdus nivelul 1 de calificare cu o durată de cel puțin 6 luni, pentru a veni în sprijinul adulților care nu au finalizat învățământul gimnazial și nu au competențe minime cerute de angajatori pentru ocuparea unui loc de muncă.

b) Aspecte referitoare la îmbunătățirea relațiilor contractuale pentru persoanele care încheie contracte de ucenicie la locul de muncă

Indiferent de tipul și de durata raportului de muncă, lucrătorii au dreptul la un tratament corect și egal în ceea ce privește condițiile de muncă, accesul la protecția socială și formarea profesională. Ucenicia la locul de muncă permite tranziția către forme de muncă pe durată nedeterminată și acest context trebuie încurajat. Raporturile de muncă de tip ucenicie la locul de muncă ce au ca rezultat condiții de muncă precare trebuie îmbunătățite permanent. De asemenea, ucenicii care au calitatea de părinți/persoane cu responsabilități de îngrijire a copiilor au dreptul la un concediu în condițiile Codului muncii. Femeile și bărbații au un drept egal de acces la concedii în vederea îndeplinirii responsabilităților de îngrijire a copiilor și trebuie să beneficieze de aceste drepturi conferite de legislația muncii astfel încât contractele de ucenicie să poată fi finalizate cu obținerea calificării pentru care se organizează programul de formare profesională în sistemul de formare profesională a adulților.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ vizează modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 855/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectul de act normativ propune:

a) detalierea aspectelor prevăzute la art. VI din Ordonanța de Urgență nr. 96/2018

- durata necesară pregătirii teoretice și practice prin ucenicie la locul de muncă, prevăzută la art. 6 alin. (5) lit. e) din lege, reprezintă durata minimă a programului de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă, exprimată în ore pentru pregătirea teoretică și practică, pe niveluri de calificare, respectiv:

- a) 180 de ore pentru nivelul 1 de calificare
- b) 360 de ore pentru nivelul 2 de calificare;
- c) 720 de ore pentru nivelul 3 de calificare;
- d) 1.080 de ore pentru nivelul 4 de calificare.

- modificarea modelului convenției care se încheie între angajator și agenția pentru ocuparea forței de muncă județeană în sensul introducerii în cadrul conținutului acesteia a unor prevederi referitoare la următoarele aspecte: anterior încheierii contractului de ucenicie, angajatorul nu a avut cu persoana în

cauză încheiate alte contracte de ucenicie pentru aceeași calificare; angajatorul nu organizează programe de ucenicie în același domeniu de activitate în care ucenicul deține deja o calificare care cuprinde competențele propuse a fi dobândite prin noul program de ucenicie; în ultimul an nu a fost în raporturi de muncă cu persoana care urmează să încheie contract de ucenicie, cu excepția situației în care pentru persoana respectivă a fost încheiat contract individual de muncă pe perioada vacanțelor, în condițiile Legii nr. 72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților, cu modificările ulterioare; nu se află în situația de insolvență, în procedură de executare silită, reorganizare judiciară, faliment, dizolvare, lichidare ori administrare specială, nu au activitățile suspendate sau restricții asupra acestora.

b) Reglementări propuse de angajatori și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă cu impact direct asupra îmbunătățirii relațiilor contractuale privind ucenicia la locul de muncă, după cum urmează:

- salariatul sau, după caz, întreprinzătorul persoană fizică care are calitatea de coordonator de ucenicie trebuie să aibă experiență în activitatea sau în ocupația pentru care se organizează ucenicia de cel puțin 2 ani, în ultimii 5 ani;
- planificarea orară a pregătirii teoretice și practice a ucenicilor se stabilește de comun acord între angajator și furnizorul de formare, în funcție de programul de lucru al angajatorului, cu respectarea particularităților specifice ale ucenicilor și a reglementărilor legale referitoare la sănătatea și securitatea muncii;
- formarea profesională prin ucenicie la locul de muncă se organizează pe durata contractului de ucenicie, după încetarea perioadei de probă, conform planificării stabilite de comun acord între angajator și furnizorul de formare, în funcție de programul de lucru al angajatorului, cu respectarea particularităților specifice ale ucenicilor;
- eliminarea contractului de formare profesională prevăzut la art. 19 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din documentația necesară încheierii contractului de ucenicie; în locul acestui document se propune o declarație pe propria răspundere dată de ucenic din care să reiasă că acesta nu deține calificarea pentru care se organizează ucenicia la locul de muncă, sau nu deține o calificare ce cuprinde competențele propuse a fi dobândite prin programul de ucenicie;
- clarificări privind implementarea dispozițiilor OUG nr.96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 25/2004, cu modificările și completările ulterioare în cazul contractelor de ucenicie la locul de muncă coroborate cu Codul muncii; în cazul suspendării contractului de ucenicie conform prevederilor art.50, lit. a-b) sau a art.51 lit. a) și c) din Codul muncii, contractul poate fi prelungit, prin act adițional, după încetarea suspendării, cu acordul scris al părților, pentru finalizarea programului de ucenicie, numai dacă contractul de ucenicie nu încetează de drept în perioada de suspendare; actul adițional se înregistrează la inspectoratul teritorial de muncă județean, respectiv al municipiului București și în Registrul de evidență al salariaților;
- clarificări privind obligațiile furnizorului de formare profesională în cazul în care contractul de ucenicie încetează de drept în condițiile art. 49, alin.(5) din Codul muncii - în această situație furnizorul de formare profesională eliberează o adeverință din care să reiasă numărul orelor de pregătire teoretică și practică efectuate de ucenic în cadrul programului de ucenicie;
- clarificări privind drepturile persoanei al cărui contract de ucenicie încetează de drept în perioada de suspendare și care beneficiază de adeverința din care să reiasă numărul orelor de pregătire teoretică și practică efectuate, de a se înregistra la agenția pentru ocuparea forței de muncă județeană, respectiv a municipiului București ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă, unde i se asigură servicii specializate pentru valorificarea orelor de pregătire teoretică și practică efectuate.

<ul style="list-style-type: none"> - clarificări privind finanțarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj pe perioada suspendării contractului de ucenicie - finanțarea nu se acordă pe perioada suspendării contractului de ucenicie; - clarificări privind perioada de probă: perioada de probă nu poate depăși 30 de zile lucrătoare; persoana selectată în vederea angajării ca ucenic este informată de angajator cu privire la durata perioadei de probă; programul de formare profesională începe numai după încetarea perioadei de probă; angajatorul încheie contractul de prestări servicii de formare profesională cu furnizorul de formare după finalizarea perioadei de probă; - creșterea duratei, de la 30 de zile la 60 de zile lucrătoare, în care angajatorul, după expirarea perioadei de probă, poate încheia cu agenția pentru ocuparea forței de muncă județeană, respectiv a municipiului București, convenția în baza căreia poate beneficia de sumele alocate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pentru un contract de ucenicie.
<p>3. Alte informații. Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 3-a</p>
<p>Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ</p>
<p>1. Impactul macroeconomic Crearea unui sistem de ucenicie funcțional are calitatea de a spori capacitatea de inserție profesională și dezvoltarea personală a ucenicilor și de a contribui la dezvoltarea unei forțe de muncă cu un nivel ridicat de competențe și calificări, adaptate la nevoile pieței muncii.</p>
<p>1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat Nu e cazul.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului de afaceri Nu e cazul.</p>
<p>2¹. Impact asupra sarcinilor administrative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2². Impact asupra întreprinderilor mici și mijlocii Actul normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Impactul social Prin implementarea dispozițiilor proiectului de act normativ se anticipează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reducerea numărului persoanelor necalificate, în special a celor care fac parte din grupurile defavorizate, care nu au absolvit învățământul gimnazial; - creșterea ocupării în rândul persoanelor greu ocupabile concomitent cu asigurarea de resurse decente de trai pentru aceste persoane; - îmbunătățirea nivelului de aptitudini, cunoștințe și competențe, pentru tinerii care nu sunt eligibili pentru sprijin în cadrul garanției pentru tineret și care pot beneficia de programe de ucenicii de nivel 1 de calificare relevante pentru piața muncii.
<p>4. Impactul asupra mediului Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5. Alte informații . Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent (2019)	Următorii patru ani (2020 – 2023)				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale: i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat – bugetul asigurărilor pentru șomaj: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale c) bugetul asigurărilor sociale de stat – bugetul asigurărilor pentru șomaj						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare.						
7. Alte informații -						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

- a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;
- b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

1^{^1}. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații.

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p> <p>Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.</p>
<p>6. Alte informații. Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ, au fost respectate regulile procedurale pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrație publică, republicată. Proiectul de act normativ a fost supus comentariilor publicului prin publicarea pe pagina de internet a MMJS în perioada 22.02-04.04.2019. Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 alin.(2) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Alte informații. Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</p>
<p>2. Alte informații. Nu este cazul.</p>

Față de cele prezentate, supunem aprobării Guvernului prezentul proiect de HOTĂRÂRE pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 855/2013.

Ministrul Muncii și Justiției Sociale

Marius-Constantin BUDĂI

Avizăm:

Ministrul Educației Naționale

Ecaterina ANDRONESCU

Ministrul Finanțelor Publice

Eugen Orlando TEODOROVICI

Ministrul Justiției

Tudorel TOADER